

dicte Aug. de qñq; rñtionib; 7 infra patebit. s; esto q; de rñtionib; rñti corpi. 2 stat q; gust; nō sentit et sapo; carnis. s; pari rōne nec visus recipit yr ē ibi. Irē regula est in pspēctua q; vbi due magnitudines vident in eq; li spacio. maior magnitudo v; sub angulo maior. Unde re em ē p m rñgulare dīrectionē ractor; ita q; basis est res visa. 7 angul; intelligit fieri circa pupillā. s; cū cor; pus rñti mai; sit ista specie. si videri intra spēm maiorē magnitudinē maior angul; ē infra minorē. s; h; n; p; esse nisi p miraculū. s; ipōssibile ē q; p naturā corpi gloufica corū videat. imo videre ita ē miraculū sic existere. R. dō. q; existētia corpi rñti sub sacro est sublimata s; modū cōsēndi. 7 ois corpi 7 ois rei corpalis 7 dimensue. cū v; sus nō abstrahat a p;ritate. q; ē rōe sensaroy. 7 p;ritate ha beat corpi s; m modū existēdi corpalē. q; nullo mō visus q;ritatē glouficus ad h; aringit v; videat ibi rñti sicut est. etiā si p;ritas sit. Et si alicui miraculose ostēsus ē. nū; q;ritatē nō ostēsus fuit i forma quā ibi h; v; cōiter dicit. q;ritatē sum fuit in forma p;ritatis. 7 ipē ē ibi s; m eadē q;ritatē quā h; v; in celo. 7 sic ē in q;libet p;re. 7 iste mod; existēdi ab s; strabit ab oī sensu. vnde pcedēde sunt rōnes ad h;. Ad

Dist. xi. de eucharistie sacro p copatōz ad dispen
santes vel pñciētes. Et pmo de pfectiōe.

Sicut querit q;lis sit illa puerio. an forma? rē. Supra egit m;gr de sacro eucharistie in se 7 i cō; parōe ad māducatē. In hac p;re agit de ipō p cō; parōz ad pñciēre. Et diuidit h; ps in tres p;res. In pma p;re agit de ipā pfectiōe. In scda de p;sequētib; ad pfectōz infra dist. xij. ibi. Si ar q;rit de accidētib; q; remanēt rē In terna agit de p;re pñciēdi infra. di. xij. Soler eti

Mysteriū si di credi salubrit p;re inuestigari salubrit nō p;re. Cō; tra. v; cū scdm h; q; oēs peccent grauit q; disp; rant de h;is que ad fidē spectāt. R. dō. q; sai cienda est vis rā in h; q; dicit my; steriū fidei. q; in h; verbo inuesti; gari. Mysteriū em secretū est. et illud nō est inue stigandū v; ho; mo velle ratio; ne cōp;chēde; re quod dñs voluit occultare. 7 q; alter fac; peccat. 7 d;sup;mo; sus est dñs se ele uat ad id ad qd nō potest p;rin; gere. Qui autēz d;sup;urat de fide nō ad mysteriū i; uestigariōnem.

DI. XI.

Dipositio.

Agit de pfectiōe q;ritū ad actū trāsubstātiādi. dēterminās x; tarē. 7 qd sit sentēdiū.

Sicut q;rit q;lis sit illa puerio. an forma? rē. Supra egit m;gr de sacro eucharistie in se 7 i cō; parōe ad māducatē. In hac p;re agit de ipō p cō; parōz ad pñciēre. Et diuidit h; ps in tres p;res. In pma p;re agit de ipā pfectiōe. In scda de p;sequētib; ad pfectōz infra dist. xij. ibi. Si ar q;rit de accidētib; q; remanēt rē In terna agit de p;re pñciēdi infra. di. xij. Soler eti

illud q; qd obi; de merito fidei 7 de velatōe dōm q; q;ritus sensus nō p;ceptat. nō intellet; h; clare nouit. Alteri. 7 si visus nō videat. hoc nō ē q;relatur illa specie. s; q; est ibi p modū aliū q; sit corpi v; ē sensibile. Lredo tñ q; ali; quib; certis indicij; cogsceret qdāmō ēē ibi corpi rñti i; tellect; cōuersus ad sensuz sic ponit Aug. exēplū in vl; timo de ciuit. dei de visu gloufo. v; videat dē. vbi dicit q; intellet; p sensuz cōp;chēdit q; dē. 7 oia in oib; sicut ego p visuz cogscere dico q; aliq; sit viū; 7 habeat aiaz qū video cū loq;. Ad illud qd obi; de p;ceptōe dōm q; in h; sacro null; sensus dēcipit. nec aliqd aliō. q; ē facim; p;ritas. S; q; dēcunt glouficat; dēcipi. q; nētra latur v; opinto in nobis fallat. que iudicaret ibi ēē subiecta spe; cie; nisi intellet; fidelis purgaret erroz. multo mag; i; beat; purgat 7 puenit v; nō dēcipiāt. Ad illō qd obi; de claritate corpi; nō glouficat; dēcipi. q; nētra latur v; opinto in nobis fallat. que iudicaret ibi ēē subiecta spe; cie; nisi intellet; fidelis purgaret erroz. multo mag; i; beat; purgat 7 puenit v; nō dēcipiāt. Ad illō qd obi; de claritate corpi; nō glouficat; dēcipi. q; nētra latur v; opinto in nobis fallat. que iudicaret ibi ēē subiecta spe; cie; nisi intellet; fidelis purgaret erroz. multo mag; i; beat; purgat 7 puenit v; nō dēcipiāt. Ad illō qd obi; de claritate corpi; nō glouficat; dēcipi. q; nētra latur v; opinto in nobis fallat. que iudicaret ibi ēē subiecta spe; cie; nisi intellet; fidelis purgaret erroz. multo mag; i; beat; purgat 7 puenit v; nō dēcipiāt.

am q;rit v;re p;raui sacerdotes rē. Pma ps h; duas p; res. In pma p;re agit de ipā pfectiōe q;ritū ad actū trāsub stātiādi. In scda q;ritū ad mactis. ibi. Sub alia ar spe cie trib; de caus;. Pma ps h; duas p;res. In pma de/ terminat v;ritatē. In scda reprobat falsas opinioēs. ibi. q;ritatē sic dicit puerioē illā rē. Pma ps h; duas Pmo em dēterminat qd sentēdiū ē. Scdo qd loq;rit; dū. ibi. Nec tñ pcedūt aliq; rē. Sicut scda ps h; duas. In pma ponit opinioēs. In scda reprobat ibi. S; q; nō sit ibi substātia nisi corpi rñti. rē.

formet. s; q; suba panis vel vi ni q;rit nō fuerat corpi rñti v; san guis. v;bo celesti sit corpi 7 san guis. Et iō sacerdotes dicit cō ficere corpi rñti 7 sanguine; q; eoz m;sterio suba panis sit caro. 7 suba vini sit s;guis rñti. n; tñ aliqd addit corpi vel sangui ni. n; auget corpi rñti v; s;guis. Si v; q;rit moduz qd fieri possit. breui; rñdeo. Mysteri um fidei credi salubrit p;re. inue stigari salubrit nō p;re. q; cor; pus rñti panis mutatōe in id nō augmētāt. nec sanguis ex con uersione. ei; volūtati 7 potētie ascribat qd idem corpi de v;gine eduxit. Sit q; suba illa ista sine ei; augmēto. Dēfinit qd sit loq;ndū. b. Nec tñ pcedūt qdaz q; suba panis aliq;rit sit caro rñti. 7 si fiat caro rñti sicut farina facta ē pa nis 7 aqua facta ē vinum. nec tamen dicitur farina est panis 7 aqua est vinum. Ali; vero b. concedunt illud quod erat pa nis sed potius ad de fensionem. ille nō facit contra hoc quod dicit aug. 7 magister. b. Ali; vero cō cedunt illud qd erat panis v; vi num. post conse crationē esse cor pus rē. Unde falsuz dicere. q; quod est relati uum identitatis sed ibi nihil ma; nec cōmune. er; go talis locutio est falsa. P;reterea quero pro q; sup ponit cum dicitur qd erat pa nis. aut pro sup positio p;ris. aut ebusti. Si pro supposito p;ris Contra. ista nū; q; conuenit p;re dicatū. Si pro supposito corpi; ergo implicatio est falsa. quia

Aug. illi
siniay pro
spert.

2 corp^o xpi nūq̄ fuit panis. **R.** dō. q̄ ppe loquēdo cū h̄ relatiuū qd̄ sit relatiuū idep̄tatis. 2 sup̄positū nō sic idē cū p̄dicato. q̄ simplr loq̄ndo ppe falsa est. nec mgr̄ dicit p̄cedendā fm̄ opinionē suā. Si autē legat̄ a scriis exponēdā esse credo. An cū Augu. dicit q̄ corpus xpi dicitur illud qd̄ ex fructib⁹ terre collectū ē. dō. q̄ illud dicitū est q̄tū ad signū exteri. 2 scdm̄ metabo⁹ hōiā est intelligēdū scōz q̄ signa p̄ signato ponit. 2 vocat̄ h̄ corp^o xpi sacm̄ corp^o xpi.

3 c. In ipa imo/latōnis hora ad sacerdotis vocē celos ap̄iri. v̄tetur Greg. h̄ ma/le dicere. quia sic ap̄iūt. q̄o ad qd̄ si vt̄ descēdar̄ vt̄ falsum. q̄ p̄t̄ descēdere sine a/ptione celoz. Itē ad qd̄ de/ scēdit sc̄z vt̄ panis p̄uereret in corp^o suū hic in/feri. Si dicas h̄ dicitū tropice q̄o in q̄ tropo/ro. dōm q̄ panis iste q̄ in alta/ri p̄fici ē panis celestis. celū autē d̄ ap̄iri q̄n̄ vebe/mēs sit influētia de sup̄iis. Quā igit̄ imolatōnis hora nob̄ panis celestis 2 sup̄sub/stantialis tribuit̄ hinc ē q̄ greg. d̄ cit̄ celos ap̄iri. sic in ei⁹ nariu/ rate d̄ q̄ p̄ totuz mūdūz mellisut̄ facti sunt celi. q̄ d̄ ap̄ ē nob̄ iste q̄ dulcor ē super mel 2 sanū.

4 d. In celū rapit̄ misterio an/ geloz cōsociāde corp^o xpi. Ut̄ sal sum dicere. q̄ illud corp^o sumit̄ a sacerdote. q̄n̄ rapit̄ misterio. Itē quomō p̄so/ nat̄ corp^o xpi nis vel vinum. post consecrati/ one m̄ esse corpus 2 sanguinez nō tamē sequit̄ panis est caro xpi. vel vinū est sanguis. quia substantia panis vel vini postq̄ facta est caro xpi vel sanguis. nō est substantia panis vel vi/ ni sed caro 2 sanguis. Ideo di/ stinguendū videt̄. cum dicitur substantia panis. vel id qd̄ erat panis nō est corpus xpi. Aha/ nens em̄ panis nō est corp^o xpi sed substantia mutata. i. id qd̄ facta est. est corp^o xpi. Recedim⁹ substantiā panis vel vini m̄ are/ riā ēē corp^o xpi vel sanguis q̄z n̄ de ea vt̄ de mā format̄ corp^o. sed ipsa format̄ in illud. 2 efficit̄ il/ lud. Un̄ Aug. Corpus xpi dicit̄ mus illud qd̄ ex fructib⁹ terre acceptū 2 p̄cem mystica p̄secratū sumim⁹ in memoriā dñice passi/ onis. Qd̄ cū p̄ manus hoīs ad illam visibilē speciē p̄ducatur. nō sanctificat̄. vt̄ sit tam dignū sacramētū. nisi opante inuisibi/ liter spiritu dei.

Agit de p̄fectione q̄stum ad actū trās substantiā dī 2 assignat falsas opiniones.

Quidā vero sic dicunt p̄uer/ sione illā esse intelligendāz. vt̄ sub illis accidētibus sub q̄bus erat pus substantia panis 2 vi/ ni. post consecrationē sit substā/ tia corp^o xpi 2 sanguinis. sic ta/ men vt̄ ex eis nō efficiatur. et sic asserunt dicitū panē transire in corpus xpi. q̄z vbi erat panis nunc est corp^o xpi. Qd̄ si est. qd̄ q̄ sit de suba panis 2 vini? Illi dicunt vel in p̄iacentē materiā resolui. vel in nihilū redigi. Alij x̄o putauerūt ibi subam panis 2 vini remanere. 2 ibidē corp^o xpi esse 2 sanguinē. 2 hac rōne dicit̄ illā subam fieri istam. quia vbi est hec. est 2 illa. Qd̄ miruz est. Et ipaz subam panis vel vi/ ni dicunt esse sacramētū.

cū idē sit corp^o. Itē q̄ quō intelligit̄ illud qd̄ scribit̄ in canone. Tūbe h̄ p̄ferri p̄ man⁹ sc̄i angeli tui. qd̄ est 2 q̄s est angel⁹ q̄ p̄fert. **R.** dō. q̄ sic p̄dicta yba circa cōse/ crione figuratiue 2 fm̄ tropū intelligēda sunt. sic 2 ista. Un̄ sicut manus angeloz nō intelligunt̄ corp^o palter. sic

ni dicunt esse sacramētū. **R**eprobat falsas opiniones sup̄ius assignatas.

Sed q̄ nō sit ibi suba nisi cor/ pus xpi 2 sanguis. ex p̄dictis et subditis apte ostendit̄. **A**it em̄ Amb. Panē istū quē sumim⁹ i mysterio. illū intelligo vtiq̄z q̄ manu sanctisp̄s formatus est in vtero virginis. 2 igne passio/ nis decoctus in ara crucis. Pa/ nis em̄ angeloz fact⁹ est cibus hominū. Un̄ veritas ait. Ego sum panis viuus qui de celo de/ scendi. Et itēz. Panis quem ego dabo caro mea est p̄ mun/ di vita. Ex h̄ijs nanq̄z duabus sententijs apte datur intelligi quia panis iste 2 iste. nō duo s̄z vn⁹ panis 2 vna caro. p̄culdu/ bio vnū efficiat̄ corp^o. Illud v̄e illud sane. quod sumptū est de virgine. quod resurrexit. 2 i ce/ lum ascendit. Itē greg. Quis fidelit̄ habere dubiū possit̄ in ipa imolatōis hora ad sacerdo/ tis vocē celos aperiri. i. illo xpi mysterio āgeloz choros adese/ se. sūma 2 ima sociari. vnuz qd̄ ex inuisibilib⁹ atq̄ visibilib⁹ fie/ ri. Idē. Eodez momento 2 in celū rapit̄ ministerio angeloz cōsociandū corp^o xpi. 2 ante oculos sacerdotis in altari vi/ detur. Sicut diuinas verbi to/ tum implet mōm. ita multis lo/ cis illud corpus cōsecrat̄. Rec sunt tamē multa corpora chri/ sti. sed vnū corpus 2 vn⁹ san/ guis. ideoq̄z siue plus siue mi/ nus quis inde percipiat. om/ nes equaliter corpus christi in/ tegerrime sumunt. Post con/ secrationem ergo nō est ibi sub/ stantia panis vel vini licet spe/ cies remaneant. Est enim ibi species panis 2 vini sicut et sa/ poz. vnde aliud videtur. aliud intelligitur.

n⁹ rapi h̄ sacm̄ intelligēdū ē lo/ calit̄ vel corpali ter. s̄lt̄ nec p̄ soci/ art̄ specialit̄ s̄z h̄ intelligēdū est q̄ sic angeli itel/ ligunt̄ deo offer/ re orōnes n̄ras 2 penitōes. s̄lt̄ desideria nō p̄p̄t̄ igno⁹riā dei. s̄z p̄p̄t̄ comoditatē n̄raz. q̄z suis san/ ctis affectibus 2 puris nos adiu/ uat. 2 merita no/ stra in cōspectu dei replicant. vt̄ ex eoz puritatē sc̄tā. 2 affectione feruet̄. rōne di/ gnitatis nuncū sint acceptibilia Sic intelligēdū est offerre sacrifi/ cia. q̄z sacris mi/ nisterijs assisten tes vna nobiscū p̄cant̄ vntā mu/ nera sint acce/ pra. 2 vna nobi/ scū reuerent̄ san/ ctissimū corpus xpi sicut in celo. iō dicunt̄ in celū rape 2 p̄sociare q̄rum ad h̄ q̄ re/ putat̄ honore dī gnū i altari vt̄ i celo. Per hunc etiā modū intel/ ligēda est orō cal/ nonis. q̄ sic ex/ ponit̄ in occen⁹ angelus ille ma/ gne silij ē xps. p̄ man⁹ illi⁹ ora/ m⁹ sacrificiū per ferri. i. ipi⁹ meri/ tis 2 p̄cib⁹ n̄z sa/ crificiū deo acce/ prari. Un̄ ipse ē pontifex 2 aduo/ car⁹ n̄r 2 apparet̄ p̄tinue vultu dī ad interpellādū p̄ nobis. 2 sic pa/ tent̄ q̄sita.

Amb. i. li. de sacris

Job. vi.

Brego. i. omelia.

Aug. i. li. de trimi.

mentibus causa necessaria et vtili. Et propterea relicta pri-
ma ratio quae tollit conversionem materiae relicta alia quae tollit con-
versionem forme magis catholica tenemur quod totum panis in
12 corpus christi convertitur. et optimo modo ista conversio trans-
mutatio dicitur. Si autem quod sub genere morum vel mutatio-
nis dicitur. Dominus quod habet mutatio singularis quae nullum
simile plenum habet assimilata tamen in aliquid. Quia enim in
hac mutatione nihil commune manet assimilata creationi
Quia vero principium initiale non est nihil sed aliquid. ideo dis-
similis est creatori et similis generati. Quia vero terminum
finale non habet. non habet aliquid de nouo factum. sed pro-
cessus est. ideo dissimilis generationi et similis augmen-
to. Quia vero corpus et habitus non crescit sed in pluribus locis
existit. ideo dissimilis augmento. et similis loci mutatio.
Quia vero in alio loco existit. et a prope non recedit. sed ali-
quid in ipsum transit. ideo omni motui et mutationi dissimilis
est. et est prius mutationi singulari. Corruptioni vero
et diminutioni nullo modo assimilata. quod operationes sunt imper-
fectae quae non debent diuina virtute habere operantem. Rursum
quod in alteratione variantur accidentia sensibilia. et hoc non
contingit huic sacramento propter sensum sed illi assimilata.
ex his patet primum et secundum. et tertium. quod illud est verum
de mutatione in qua habent aliquid commune termini. sed
13 nihil habent. Ad illud quod obicitur ultimo quod habet commune
Dominus quod commune habent secundum naturam predicamentis. sed non
secundum naturam mutationis. In illa enim mutatio nihil pos-
sunt habere commune. quod corpus christi non potest habere nec
nouam materiam nec nouam formam. et si aliquid maneret. im-
possibile esset quod corpus christi idem esset omnino. cum autem
totum transit. nulla omnino inuolutio nec formatio fit cir-
ca corpus christi. unde illud argumentum locum habet in
naturali mutatione.

Questio **iiij.**
Utrum ista conversio sit admirabilis. Et sic videtur. quod omne
illud quod sic mutat quod nihil de ipso remanet admirabilis.
Sed talis est de substantia panis in proposito. quod est admirabilis.
Item succedens conversio non auferit corruptionem prece-
dentem. sed habet corruptibilem materiam et formam. et ita totum. quod quod suc-
cedit. nihilominus est admirabilis panis. Item est quod pa-
ri virtute conuertitur totum in corpus christi. ipsum
esset admirabilis. Probatio. toto inuoluto cedente. in ni-
hil solo christo remanente. nihil minus remanet quam si con-
uertitur totum in christum. quod in christum est. quod sibi est admi-
bilis. et hic. Item argumentum hoc est necessarium. a non
est b. nec ps b. nec aliquid eius. nec aliquid aliud. et fuit. quod est
admirabilis. sed panis non est christus. nec ps christi. nec
aliquid aliud. Item contra. nihil quod conuertitur in rem digni-
torem se admirabilis. sed panis conuertitur in rem multo dig-
norem se. Item actio penes terminum denominatur.
quod cum admirabilis denominatur ab hoc quod est nihil. et admi-
bilis denominatur ab hoc quod est nihil. sed nec admi-
bilis. sed nulla actio est a summo bono nisi bona. Item
Item a summo bono nunquam id quod est bonum sit malum. ergo
a summo nunquam id quod est ens sit non ens siue nihil. Item
aug. Condito: nature nihil facit contra naturam. sed omnis
natura appetit esse. sicut dicit philosophus. naturam inquam desit-
derare quod melius est. et esse quod non esse. Item in sacramento de-
bet saluari ratio signi siue conueniens signum. sed si sacra-
mentum non est corruptum sed seruatum et melioratum. et
14 in ipso non debet esse admirabilis. Item Dominus quod sicut
tangit magis ista quod postea fuit quod esset admirabilis
panis. cum nihil de eo remaneat. Quia videbatur indi-
gnum dicere quod aliquid extraneum in corpus christi transiret.

ideo rationabilius videbatur eis quod panis corporis christi
cederet non mutatio loci. sed desinendo esse. et christi corpus
superneret. Sed haec positio stare non potest. cum hoc non deceat
deum facere quod est tota causa in hac conversione. nec deceat
facinorosus tam vile. ideo contra ponitur omnes quod non est
admirabilis panis. imo in meliore substantiam commutatio. et
ideo transubstantiatio non admirabilis talis conversio est
et sic appellari debet. Amplius si panis non conuertitur
in corpus christi. non est intelligere quod corpus christi inci-
peret esse in altari sine sui mutatione. sicut panis consumitur
in altari. propter quod conversio panis non admirabilis dicitur.
Ad illud ergo quod obicitur nihil remanet de pane. quod admi-
bilis. Dominus quod istud non sequitur. quod admirabilis est non
nihil de remanere. sed illud in nihilum cedere. sed hoc non creditur
in nihil. immo in aliquid melius. Ad illud quod obicitur quod po-
sterior generatio non tollit priorem corruptio. et Dominus quod ve-
rum est. quod forma corruptibilis quod non creditur in formam. Sed si
forma illa conuertitur in suam. non dicitur omnino corrupta.
sed in aliud transiret. Ad illud quod obicitur inuoluto. Dominus
quod propter hoc non admirabilis omnino. Quod obicitur non plures res
remanere quam si in nihil. verum est non plures res. sed in ipsis sit in
pluribus locis et sub omnibus speciebus. et locum omnibus supplet
et illa accidentia ex presentia dicitur corpus habet operationem.
quam haberet substantia. sicut patet in fra. Et cum dicitur
aliquid operatio conueniens spectat eodem miraculo creditur forma
panis et eius materia. sicut melius patet in fra. ideo melius
perit propter hoc in natura. sed quodammodo ad tempus ces-
sat. Ad illud quod obicitur ultimo obicitur dicitur quod illa di-
18 uisio est insufficientis. quod non sequitur quod sit admirabilis. si non
est hoc nec aliud. quod haec habet duas causas veritatis. non
est hoc nec aliud. aut quod cessat in nihil. aut quod transiret in ali-
ud. et ratione huius est vera. et hoc non est admirabilis.

Questio **v.**
Utrum panis conuertatur in totum christum. Et sic videtur. Quod
ad id se extendit conversio ad quod conueniens. species enim non conti-
nent nisi virtute conversionis. sed ibi conueniens totum christum.
ergo panis conuertitur in totum christum. Item quod specialiter pa-
nis conuertatur in diuinitatem videtur. quod in merito secretis est.
ve cibum corporalis conuertatur in spirituale. sed cibum spiritualis
est deus quod est cibum spirituum. cum quod conuersio elementum sequitur
intentionem videtur quod conuersio sit in deum. Item
quod in animam videtur. quia anima in vno loco est per naturam
sicut corpus. ergo si corpus christi non sit in multis locis
nisi aliquid conuertatur in ipsum pari ratione nec anima christi.
sed anima est sub sacramento. alioquin corpus esset exanimatum.
quod est inconueniens. ergo. Item quod sanguis sit ibi
videtur. quod aut conuersio panis expectat conversionem vini.
aut non. Si non expectat. quod ante conversionem vini virtute huius
verbi hoc est corpus meum. est ibi sanguis. Sed ad id extendit se
elementum passive ad quod virtute operatiue. quod elementum panis con-
uertitur in sanguinem. Si expectat. est ibi successio. quod non de-
beret eleuari corpus in ipsum propter aliquam consecrationem vini. quod
est eodem ritu totum ecclesie. tunc enim tota ecclesia facit corpus
in se simpliciter ydolatrare. cum nondum sit ibi corpus. Sed quod
in solum corpus conuertatur et non in diuinitatem. quod si in diuinitatem
tunc creatura posset fieri creator. quod est inconueniens. Item
diuinitas est virtus. quod ex conuersio non potest de nouo in aliquid loco
esse. si quod conuersio facit de nouo esse ubi res conuertitur quod non con-
uertitur nisi in corpus vini. Item quod non in animam. quod sacra-
mentum habet rationem significandi et efficiendi. et rationem signandi tamen vel amplius
se extendit quantum ratio efficiendi. sed constat quod pa-
nis non habet similitudinem ad christi animam. ergo
nec habet conuerti in ipsam. Propterea si animam con-
uerteretur. cum illa pars sit dignior. ab illa deberet des-

nominari. g. deberet dici. hoc e aia mea. ¶ **I**te qd no in sanguine. vr. qd si panis couerteret in sanguine sicut in carne. frustra g sub duobz speciebz fieret hoc sacramentū. Preterea iste due ordines hoc est corp⁹ meū. hic e ca/ lit⁹ sanguis mei. hnt distinctas sigtōes. g. z efficacias.

19 **R**. ddm qd p⁹ esse panis in id couertit cū quo habet similitudine. sup hāc em similitudine fūdat institutio. z aduēit sibi scificatio. qd g panis hz similitudine em ad corpus. ideo ē institutū tū uertit in corp⁹. z sibi z scificas. scz hoc ē corp⁹ meū. sigt⁹ uertit i corp⁹ nō i diuinitatē. Nec i aiam nec i sanguine aliqd panis uertit. nec ē subiac/ mento corp⁹ sine istis. qd nō sūt ibi. p⁹ uertitōne. sed

20 **p** insepabilē iunctiōne siue indiuisionē. Sanguis em est ibi rōe cōmixtiōis. aia rōe iūctiōis. sz dicitur rōe yni/ onis. Ex his patet obiecta. qd et si cor⁹ xps p⁹ teneat. nō tū in totū ē couersio. vñ falsū ē. qd qd p⁹ teneat in sacro ē rōne conuersionis. imo rōne cōuersionis vel indiu/ sionis. ¶ **A**d aliud patet res pōsio. qd corp⁹ ē cū rōne

22 yntonis cū diuinitate. Similiter aliud de aia patet. qd

23 corpus ē in pluribz rōne uersionis. cōsequēter autē rōe yntonis siue p⁹fectionis. ¶ **A**d illud qd obr de sangui/ ne similitudine ddm qd ille uertitōes nō se expectat. sz vtro/ biqz ē corū panis. z tū vtr⁹ sue forme ordinaf ad corp⁹ primo. ad cetera sicut ex p⁹sequēti. similiter ē de conuer/ sione vini sicut z panis.

Questio v. e

¶ **U**trū hec couersio sit subita an successiua. Et qd sub/ ita videt. qd successio ē p⁹ resistētiā suscipiētis. vr patet i diffusiōe lucis i aera. qd nihil ē ibi resistēs. Sz ex pte pa/ nis nulla ē resistētiā. g nec successio aliq. ¶ **I**te qntum opatio ē a virtute potētiōi tāto velociō. vr patet i vj. phisicōz. sz hec ē a virtute infimā. g est in instanti.

¶ **I**te nō ob aliud est successio in oparōne nisi p⁹ p⁹ parationē z inductionē p⁹paratū. sed h nulla ē p⁹paratio g nulla successio. ¶ **I**te successio aut hic ē qd panis suc/ cessiue abqat. aut qd corpus successiue introducit. Nō qd panis. qd non ē ponere qre citius uertat vna ps qz alia. nec materia qz forma. Nec qd christi corp⁹. qd illō nō p⁹ habere nisi ee p⁹cam z integrū. ¶ **C**ōtra. et si diuina virtus ibi imediate opetur. opatur tamē ad sibi platio nō sibi sibi platio ē successiua. ergo z couersio. ¶ **I**te si di/ cas qd nō opat p⁹ sermōne. tamē simul opatur cū sermōe qd nec ante nec p⁹. qd fmōis platio ē successiua. g cū suc/ cessiuū nō sit simul cū instātaneo. patet rē. ¶ **I**te si con/ uersio ē in instāti. qro in illo instāti. in q est mutatio qd sit. aut panis aut corpus. Nō panis. qd panis ē ter/ minus a q. Nō corpus. qd ē termin⁹ ad que est mutatio. Nec aliqd aliud. g nihil. sz h est impossibile. g mutatio nō fit in instāti. ¶ **I**te panis i illa uersione habet esse vltimū. similiter corpus christi p⁹mū. aut g in eodem in/ stāti. aut i alio. Si i eodē. ergo simul ē panis et corp⁹ Si i alio z alio. sed inter quelibet duo instātia cadit

24 tēpus mediū. z in illo medio ē couersio. g rē. ¶ **R**. di/ cēdū qd hec couersio ē subita et in instāti. Quāuis enī fiat ad verbū plationē. nō tamē p⁹ verbū sicut p⁹ effectiuū p⁹ncipiū. sed p⁹ verbū increatū. qd opatur in instāti.

25 ¶ **Q**uā ergo obijctur qd nō sunt simul. Ddm qd successi/ uum nō est simul cū instātaneo nec fm totum. nec scdm partē. sed tamē fm aliquid sui. v⁹ pura factū. m vel dēfī esse quod ē vel in rōne mediū. vel finis. Unde certum ē. qd quādo totū dicitū ē. totū scdm ē. sed qn dñs facit. ipse nouit. ¶ **A**d illud vero quod obijctur de illo instāti v⁹ sit panis. Ddm qd i mutatiōe subita ē siml fieri z fa/ ctū esse. et simul desinere et desisse. qd g in instāti desi/ nit esse panis. nō ē panis. Rursus quia incipit esse cor

pus vel conuertitur in corpus. est corpus christi. ¶ **A**d 27 illud vero quod queritur de vltimo esse panis. multu/ plex est positio. Quidam em dicunt qd quia panis ha/ bet esse temporale sed corpus christi eternum. qd esse pa/ nis non est nisi in tempore. p⁹mū esse corporis in instā ti. vnde sicut instans copulatur ad tempus. ita qd nihil est medium. sic et in p⁹posito habere se dicunt. Sed h est fuga. P⁹mum. quia si panis haberet esse in instā ti. manet obiectio. z non est ibi solutio. Secūdo. quia qd corpus christi sit in altari vel sub speciebus. hoc est temporale. Tercio vero. quia vtrumqz habet esse p⁹ma nens. z ideo esse vtriusqz est in instanti. Propter hoc ē alia positio qd in eodem instanti est vltimo esse panem. z p⁹mū esse corpus. eodem inqz scdm substantiam. dif/ ferentē scdm rationem. Quia scdm qd est mensura vlti/ mi esse panis. est terminus p⁹teritū. Scdm qd est men/ sura p⁹mū esse corporis. est p⁹ncipium futuri. Sz hec positio non potest stare. quia quecunqz sit diuersitas i ratione. in vno instanti nunqz contradictoria sunt simul vera in eodem. ergo nec disperata de eodem. Et p⁹ter/ rea si p⁹teritum in suo termino esset. z futurum esset in sui initio. nunqz continuarentur per vñū instans. im/ mo essent siml. Propterea est tertia positio qd est i vno instanti scdm rem. sed plura fm virtutem. Sicut enim vnus punctus sit duo puncti diuisione linee z cōmen/ suratione. v⁹ pura. si duarum linearum fiat cōiguatō super lineam continuam substratam. ille vnus punct⁹ ad quem cōiguatū equiualeat duobus. sic in instanti q⁹uis non multiplicetur. qd tempus non diuiditur. ita/ men duobus equiualeat. p⁹ter mensurationem duoz vl/ timoz durationis. scz panis et corpus. Sed illud nō potest stare. quia in continuis vltima simul sunt. sed i durationibus que se habent scdm p⁹ius z poster⁹ im/ possibile est qd vltima sunt simul. vnde in illa p⁹iguati/ one punctus substratus nō sit duo. sz duo puncti vni/ untur in vno. nec tamen cedunt in vnum p⁹pter disti/ ctionem corporū in quibus sunt. Et iterum quantum cūqz illud verum sit qd duo indiuidua sunt simul nun/ qz tamen v⁹ est qd duo. contradictoriē opposita simul insunt eodem. z quia sunt incomp⁹ssibilia. nec etiā ea que necessario requirunt ordinem nō tantū causaliter. siue scdm naturam. sed etiam fm esse in actu z duratio/ nem actualem. Propterea est quarta positio. qd est in alio et alio instanti scdm rem eo modo quo tempore est ponere instātia multa. qd vnum est scdm suam essenti/ am cuius fluxus est continuus. vnde est ponere plura instātia vr consequēter se habentia scdm se. sed tamen fm qd mensurat duas actōes. discontinuas est i eo duo signare. sicut linea si secer altam signat duo pūcta. Sz illud nō potest dare. quia in nullo continuo nec ē nec intelligi. nec sigri possunt vere duo indiuidua ipso ma/ nente continuo que se habeant consequenter. alioquin intelligitur de necessitate vr multiplicatū. si ergo tem/ pus manet non interalium. patet. rē. Et ideo dicēdum est vltimo qd tēpus siue instans mētura vltimi ē panis z p⁹mū esse corporis pōt dupliciter accipi. Vel in diuisi/ one p⁹pria. vniuscuiusqz. sicut dicit philosoph⁹ qd vñū quodqz p⁹pria p⁹riodo mensuratur. que quidē cū re/ incipit z desinit. et sic sunt diuerse mēsure discōtinue z diuerfa instātia consequenter se habentia. sicut sunt duo esse. scz esse panis z esse corpus. Si autē accipit instans scdm cōmūtem mēsuram que est temp⁹ con/ tinuum non interalium. vr est mētura mot⁹ p⁹mū mo/ bilis. vel etiam vr tempus consideretur scdm essentia

non scdm esse. tunc accipit determinatum instans fm
nostram signationem. Signetur ergo vnum instans i
tempore. in quo vltimo est panis. Signetur 2 vltimū
instans in quo primo est corpus. ego dico q non est si
gnare duo instantia consequenter se habentia in conti
nuo manente. vnde quodlibet horuz se signari potest
sed duo simul impossibile est signare. et sic patet q in
alio et alio instanti habet esse panis 2 corpus fm rem.
2 fm q est mensura realis 2 propria. licet scdm mensu
ram communem duo instantia immediate signare nō
contingat. Dic autem modus soluendi rationabilior
2 certior videtur omnibus predictis. quoniam sup tria
puncta certa fundatur. Primum est q in eodem in
stanti simpliciter impossibile est contradictoria esse quan
tumcūq instans habeat diuersitatem fm considerati
onem. Secundum est q in continuo manente continuo
impossibile est instantia esse consequenter nec vere sig
nari. Tertium est q inter esse panem et corpus christi.
vel inter duo contradictoria nihil est medium.

Questio vi.

Quibus verbis debeat exprimi ista conuersio. Et ostē
ditur q per verbum substantiuum. vt dicatur. panis
erit corpus christi. 2 quod fuit panis. 2c. 2 hoc auctori
tate 2 ratione. Quia Ambro. dicit. qd erat panis ante
consecrationem. est corpus christi post consecrationē.
Item ratione videtur. quia vbi totum transit in to
tum fit maior vno q vbi pars in partem. sed vera est.
vbi pars in partem. vt puta scdm accidens album. erit
nigrum fm substantiam. vt quod fuit sub forma ignis.
modo est sub forma aeris. ergo multo fortius hie vbi to
tum transit in totum. Item q in verbo mutandi vi
derur damascenus. panem et vinum fecit corpus 2 san
guinem suum. Item ratione videtur. quia qd muta
tur 2 non admiratur non fit nihil sed aliquid. sed panis
mutatur et non admiratur. nec fit aliquid q corpus. g.
2c. Item q cum verbo possendi Ambro. Quod est
panis potest esse corpus consecratione que fit christi h
mone. Item ratione. quia omne quod mutatur i ali
quid habet posse ad illud. q omnem actum antecedit
potentia aliqua. sed panis mutatur in corpus. ergo 2c.
Item q cum compositione videtur Ambro. de sac
mentis. vbi accessit consecratio. de pane fit corpus xpi
Item ratione videtur. quia hie est transsubstantia
tio. Augustin⁹ ergo de aliquo. aut de nihilo. Non de
nihil. ergo de aliquo. ergo de pane. cum nō sit dare de
alio. Contra. hoc verbum est notat identitatem. sed
panis ad corpus non est identitas nec in forma nec in
materia. ergo talis locutio. s. cum verbo substantiuo qd
notat identitatem est falsa. Item omne fieri terminat
ad factum esse. sed in hoc sacramento nihil actum est.
quia corpus non est nunc factum. ergo nec fieri est ibi.

Agit de pfectione q̄tū ad mām in q̄d3 fieri.

Sub alia autem specie tribus de causis carnes. 2c. Et
p̄a agit magister de consecratione q̄tum ad transsubstantia
tionem. siue conuersionem. hie agit secundo in qua
specie vel substantia debeat fieri talis consecratio. Et h3
hec pars du as p̄es. In prima determinat in qua spe
cie vel substantia nunc conficere debeat ecclesia. In se
cunda ostendit q sic fuerit in consecratione prima que fu
it in cena. ibi. Colligitur etiam ex predictis q christus

ergo sunt false cum verbo fiendi. Item omnis potē
tia aut est actiua aut passiuā. in pane nō est actiua nec
erit passiuā. q tunc esset ad actum. ergo cum hoc ver
bo potest esse falsa locutio. Item hec prepositio de et
er dicit causalitatem. aut ordinem. vt de mane fit meri
dies. Nec non potest stare. fm q dicit causalitatem. nec
fm q dicit ordinem. quia tunc est sensus. post panem ē
corpus. pari ratione posset dici de verbo corpus post
verbum. 2°. dicendum q ista conuersio est singula 28
ris. quia totum transit in totum. 2 hoc virtute sup na
turam. ideo panis ad corpus non est identitas. non est
causalitas in christi corpore. nulla est inuolutio in pa
ne. nulla est scdm causas inferiores ordinatio. Et his
eliciuntur quatuor regule. Prima est q omnia verba si
gnantia identitatem panis ad corpus christi faciūt ser
monem falsum. vnde omnes tales locutiones impropie
sunt et exponende. panis erit corpus christi. vel quod
fit panis est corpus christi. id est conuersum est in cor
pus. simpliciter non sunt recipiende cū relatiuo 2 ver
bo substantiuo. 2 ideo non valet ratio quam adducit.
Quia est totum in totum transit. non ē maior identitas
imō minor. imō nulla. Secunda regula est q omnia ver
ba signantia inuolutionem circa corpus christi sunt
falsae dicta. que autem signant conuersionem 2 transi
tum vere dicuntur. 2 quia generari dicit inuolutionē.
fieri potest dicere transitum. vt cum dicitur hoc fit illud
ideo cum verbo fiendi potest concedi. non cum h3o ge
nerandi. 2 concedende sunt rōnes ad hoc. Ratio ad op
positum non valet. quia obicit de fieri. par dicit alicu
ius generationem. sed non sic accipitur hie. vnde hec ē
magis propria panis fit corpus. q de pane fit corpus.
2 hec simpliciter est impropria. corpus christi fit. s3 cōce
ditur. fit hie. Tercia regula est. q non est ordinatio pa
nis ad corpus christi fm causas inferiores. ideo verba
h3o signantia sicut hoc verbum potest absolute diciū faci
unt locutionem falsam. vt si dicat panis p̄ esse corpus.
Sed si dicat ordinatio fm causas superiores. tūc est i lo
cutione veritas. vt si dicatur. panis potest conuerti a
deo. 2 sic dicit ambrosius. 2 ratio cōcludit. q actus ille
est a potētia superiori. Quarta regula est. quia nulla est
causalitas. sed solum transitus panis in corp⁹ christi.
q omnes p̄positōes causalitatem importantes reddunt
locutionem impropiam. vnde impropie sunt cum hac
prepositione de vel ex. scdm q dicunt causalitatem. sed
cum est aliqua acceptio ordinis. nec tamen scdm illam
omnino propria. Et dicendum q illa est vera 2 pro
pria in qua verbum signis non identitatem. nec inuol
utionem. nec ordinationem naturalem. sed solum cō
uersionem cum prepositione importante transitum nō
causam. Unde hec est propria. Panis conuertitur in
corpus christi.

2c. vbi ostendit in quibus substantiis consecit. 2 quale
corpus discipulis dedit. 2 quale nos sumimus. P̄ia
pars habet tres. In prima ostenditur quare illud sacra
mentum siue christi corpus datur sub alia specie. In se
cunda quare sub duplici specie. ibi. Sed quare sub du
plici specie. 2c. In tertia vero determinat q aqua vino
commiscenda est. ibi. Aqua vero admiscenda est vino
Et illa pars habet duas. In prima ostendit modū cō
miscendi. In secunda vero inquitur vtrum hoc spectet
ad sacramenti necessitatem. ibi. Si vero queritur. an
iurrit. m sit quod geritur si aqua. 2c.

Abhorreret animo qd carneret ocul. Ut nul la ee ista mgi ro qz no est faciedu aliqd i solaciū sensus qd puidice intellectui. Sz sic horridū est sensui come dere carnes. ita difficile ē intellectu credere opposituz ei qd sentit. Sz vī q meli' eet horozē generari i sensu. vt ita vītas manife stare i intellectu

30ctu. B. dd. q ista nō ē tota rō qre sb specie ve laf. qz sic i sēsus solaciū sz qz sic i sēsus solaciū r i si dei meritū. in q capit r illumiat intellectu. si aut occultaretur sen sui. r intellectu n

Breg. in releuaret p fides a omel. pa. tūc aliq puidū cū fieret intelle cut. Nūc at nō ē ita. r iō n valz. b. ij

Unū ad aīaz rē Ut male dicere. qz regula ē i pbi/ sica scia qz termi no semel posito nō est vrendū eq uoce. Sz sī nec si gno. Sz q vīnū signat sanguinez xpi. nō signatiam xpi nō g aīaz nīaz

Aug. ddm q sic in signis vitali bus duplex atre dif significatio. f. ppa r allegori ca. ita r i hac du plici signōe sīr accipit in theo logia. Sīc pī ē in signis sacrali bus q vīnā rē si gnificent ppe. f. vī rē quā pīnēt vel effectū quaz tribuūt. aliā alle gonē. f. rem a q hūitē trabūt. sic a passiōe r ei' sū de. Et sicut fallit regula sophista rū i pnis signis qz in theologia scia dictio sū ac cipit moralit. et literalit. r alle gonē. sic fallit i his signis. qz vīnū pncipaliter r ppe significat. r aliud allegonē. Posset tū dici q vīnū signat p atez. vt anī mā per sanguinē. r sic nullū est incoeuens.

Ambro. sup eplaz ad Loz.

Determinat in q specie vel substātia nūc pficere debeat ec clesia. Quidē illud sacm siue corp' xpi dat sub alia specie. e Sub alia at specie trib' de cau sis carnē r sanguinem tradidit xps r deinceps sumēdū institu it. vt fides. f. haberet meritū q est de his q nō vident. qz fides nō hz meritū. vbi hūana rō p bet expimentū. Et iō etiaz ne abhorreret anim' qd carneret ocul. qz nō habem' in vsu car nē crudā r sanguinē comedere. Qz q xpm vorari dētib' fas nō est. in mysterio carnē r sangui nē nob cōmēdauit. Et etiaz iō ne ab incredulis religioni xpia ne insultaret. Un Aug. Nihil rōnabili' qz vt sanguis sūcudi nē sumam'. vt ita r vītas si de sit. r ridiculū nullū fiat a paga nis. qz cruozē occisi hois biba mus. Itē qz sicret. r ne veluti qdā horozē eet cruozis. in sūtu dinē accipim' sacm. Ex pmissis iā liqz qre sub alia specie r q re sub ista h sacm dñs celebra uerit. r celebrari a nob institue rit.

Quare sb duplici specie. f Sz qre sb duplici specie sumi tur. cū sb alterutra tot' sit xps. vt osideret totā hūanā naturā assūpisse. vt totā redimēt. Pa nis em̄ ad carnē referē. b. vīnuz ad aīaz. qz vīnū opat sanguinē in q sedes aīe a phisicis ee dicē. Sz qz i duab' spēb' celebrat. vt aīe r carnis susceptio in xpo. et vtriusqz liberatio i nobis signi ficet. Valet em̄ vt Ambro. ait ad tuitionē corpis r aīe qd pē pim'. qz caro xpi pro salute cor poris. sanguis xpo. p aīa nra of

fer. sic pfigurauit moyses. ca ro inqt. p corpe vfo offerē. san guis pro ania. Sz tū sub vtraqz specie sumit. qd ad vtrāqz valz qz subvtraqz sumit ipe tot' xps f si in altera tū sumeret. ad al teri' tū. i. aīe vel corpis n vtri usqz parit tuitionē valere signi ficaret. Subvtraqz specie tū to tus sumit xps. nec plus sb vtra qz. nec min' sb altera tū sumit. Eadē em̄ rō est vt ait hylari' in corpe xpi q in manna pcessit. de q dicit. Qui pl' collegat n̄ habuit amplius. nec qui min' pauerat habuit min'. Et licet sub vtraqz specie sumat totus xps. tamē nō sit puerio panis nisi in carnē. nec vīni nisi in san guinē. Nec dz dicit duo sacra sz vīnū. qz sub vtraqz specie idem sumit. Nec dz iterari sacm. quia benedictio nō repetit' su per speciem eandem. neqz alie substātie in sacrificiuz verita tis afferrī debent. quia de alijs nō potest consecrari corp' xpi vel sanguis.

fer. sic pfigurauit moyses. ca ro inqt. p corpe vfo offerē. san guis pro ania. Sz tū sub vtraqz specie sumit. qd ad vtrāqz valz qz subvtraqz sumit ipe tot' xps f si in altera tū sumeret. ad al teri' tū. i. aīe vel corpis n vtri usqz parit tuitionē valere signi ficaret. Subvtraqz specie tū to tus sumit xps. nec plus sb vtra qz. nec min' sb altera tū sumit. Eadē em̄ rō est vt ait hylari' in corpe xpi q in manna pcessit. de q dicit. Qui pl' collegat n̄ habuit amplius. nec qui min' pauerat habuit min'. Et licet sub vtraqz specie sumat totus xps. tamē nō sit puerio panis nisi in carnē. nec vīni nisi in san guinē. Nec dz dicit duo sacra sz vīnū. qz sub vtraqz specie idem sumit. Nec dz iterari sacm. quia benedictio nō repetit' su per speciem eandem. neqz alie substātie in sacrificiuz verita tis afferrī debent. quia de alijs nō potest consecrari corp' xpi vel sanguis.

Determinat q aqua vino ad miscenda est ostendens modū admiscendi.

Aqua vero admiscenda ē vino. quia aqua populum si gnat qui per christi passionem redemptus est. Calix ergo do minicus iuxta canonum prece ptum aqua r vino mixtus de bet offerri. quia videmus in aq populum intelligi. in vino ostē di sanguinem christi. Lum er go in calice vino aqua misceat christo populus adunatur. et credentiu3 plebs in quē credit copulatur. que copulatio aq et

ponitur vīnum in principio misse. Quod ergo obicit de lūphatione in dōlio. ddm qz illa nō est sacramēta lis. r ideo nihil facit ad sacramētū.

sanitate corpis tribuat. Itē si tri buat sanitate cor poraleni. Sz vī q corpe exite sano nō deberet hoies recipere nisi san guinē. qd nō est ddm. B. dd. qz ambo. loquit' 32 de salute corpoz nō q est in vīa sz q erit in parria. q annexa ē spūa li. r aplūs de in firmitate loquit' spūali. Sz quis at de corpalit' ve lit intelligere. Sz solū referēdū r iū telligēdū ē p acci dens r valde ex pnti. qz nec ad h nec ppe hoc ē in struētum.

Aqua vō ad miscēda ē vīno. Dī vīz sufficiat si admiscet i dō lio. r vī q sic. qz anī inceptōz mis se miseri pōt. r admixta trāster ri in vīnū. Sz 3 b. qz tal' admix rio nihil face ret ad sacm.

B. dd. qz admix rio aq cū vīno ē sacralis. vī solū us ē sacerdotis. r ad signōnē. r iō tunc dz poni 34 quādo iā incho antur sacra my steria. Et in mis sa solēni poni de bet post offerro r iū. in missa at p uara. ppter picu lum obliuionis r ppter h vt for te diuturno tpe bene cōmiscat securus est po nere statim cum

hylari'

Exo. xvi.

Mixtio illa non possit separari. Uidet qd possit separari qd regimētū est: panis qd q̄tūcumq; aq̄ misceat. q̄ iun-
cus appositus attrahit aquā & segregat. s̄ vt qd nūq; ita
35 possit misceri vt maḡ dicit. **R.** sicut dicit p̄s qn̄ p̄e-
dominat vinū soluit sp̄s aq̄ rē. & cū soluta ē. & uersa i
vinū. totū est vi-

vinū sic misceat i calice xpi vt mi-
xtio illa nō possit separari. nā si vi-
nū q̄s tm̄ offerat. sanguis xpi
cipit esse sine nobis.

Inquit vtrū h̄ mixtio vini cū
aq̄ sit de necessitate sacri-
b

Si dō q̄rit. an irritū sit qd̄ ge-
rit si aq̄ p̄termittat. audi qd̄ se-
quitur in eodem canone. Non
pōt inquit calix dñi esse aq̄ sola
aut vinū solū nisi vtrūq; misce-
atur. Item Lyprianus. Calix
dñi nō est aqua sola. aut vinūz
solum. nisi vtrūq; misceat. sic
nec corpus dñi potest esse sari-
na sola. nec aqua sola nisi vtrū-
q; fuerit adunatū. & panis vni-
us compage solidatū. Si quis
tamen nō intendēs introduce-
re heresim obliuione vel igno-
rantia aquā p̄ter miserit. nō vi-
detur esse irritū sacramētū. s̄
ille grauior est corpiendus.

Nam & grecorum ecclesia non
apponere aquam dicit. Quod
etiam ex dictis Lypriani vide-
tur posse colligi. Aut enim. Si
quis de antecessorib; nostris vel
ignoranter vel simpliciter non
hoc seruauerit quod nos domi-
nus facere & exemplo r. magi-
sterio docuit. potest simplicita-
ti eius indulgentia domini ve-
nia concedi. Nobis vero nō po-
tēst ignosci. qui nūca domino
instructi sumus. vt calicem do-
mini cum vino mixturū qd̄ do-
minus obtulit offeramus. Ex
hoc videtur qd̄ si quis simplici-

ter vel ignoranter vinum offe-
rat sine aqua. sacramentūz cō-
ficiat. **A**qua vero nullatenus
sine vino potest offerri in sacri-
ficium. nec panis nisi de frumē-
to. nec granum frumētū nisi re-
ductum fuerit in panem. quā
christus & panem se dicit & gra-
no frumenti se comparat. Qd̄
ergo supra dictum est nō posse
vinum solum offerri. determi-
nari oportet. recipit enim exce-
ptionem. nō potest. nisi simpli-
citer vel ignoranter fiat. **N**el
nō potest. i. nō debet. Quibus-
dam tamen videtur hoc gene-
raliter verum.

Etendit qd̄ sic fuit in conse-
cratione prima que fuit in celum
q̄trum ad speciem vel substan-
tiam. sicut hodie conficit eccle-
sia. & quale corpus dedit disci-
pulis. & quale nos sumim; i

Colligit etiam ex predictis
qd̄ xps vinūz aqua mixturā dedit
discipulis. Corp; vero tale de-
dit quale tunc habuit. i. mortu-
le & passibile. nunc vero sumit
a nobis imortale & impassibile
nec tamē maiorē habet efficiē-
tiam. Eucharistia quoq; intin-
cta nō debet dari populo. p̄ sup-
plemento cōmunionis. qz non
legit xps alicui discipuloz p̄bu-
isse panem intinctūz nisi iude.

Tūc dō nō accepit iudas cor-
pus xpi s̄ tm̄ panem. **C**orpus h
dō & sanguinē xpi an̄ cū alijs di-
scipulis p̄ceperat.

Corpus vero
r o r sanguinem

ebisti ante cum alijs discipulis perceperat. Uiderur h̄
male dicere de iuda. quia peccator erat & malus. & hoc
dominū nō latebat. ergo tantum sacramentum non de-
bebat ei conferri. cum non debeat dari nisi digne acce-
dentibus & sine peccato. Item Job. xij. cum introisset
sathanas. glo. nō vt quidam putant. iudas tūc recepit
corpus christi. **R.** dicendum qd̄ dominus dedit cor-
pus suum iude ne eum proderet. vt formam sacerdoti-
bus daret. Et qd̄ obi; de glo. dōm qd̄ glo. hoc nō negat.
s̄ negat qd̄ nō dedit ei tūc qn̄ dedit ei buccellā intinctā

excusar a toto sed a tanto. quia forte nō erat in eis mo-
rale. Nec erat simpliciter ignorantia turis. imo qd̄ amō-
do dici poterat ignorantia facti. quia dominū fecisse ne-
sciebant. cum nō habeat ex scriptura. conicitur tamen
er h̄ qd̄ de latere exiit sanguis & aq̄. vbi etiā qd̄ amō
p̄figurata sūt sa-
cramenta.

Aqua vero
nullaten; sine
no potest offerri
Obicitur. pona-
tur ergo qd̄ aliq̄s
decipiat credēs
aquam esse vinū
& percipiat hoc
tempore p̄cepti-
onis sacramen-
ti. quid facieduz
est ei. **R**espon-
dent quidam qd̄
debet vinum po-
nere et nō debet
consecrari. s̄ pa-
nem frangere et
mittere in vinū.
Sed ad quid h̄
feceret. si enī vi-
num non conse-
cratum non est
maioris effica-
cie q̄ aqua. suffi-
cit aquam pone-
re vel postqz te-
nere. Et ideo dī-
cunt aliq̄ debet
formaz verbi su-
per vinum dice-
re vt plenum sit
sacramentum. si
percipit hō a de-
bita. tum p̄pter
signationem. nū-
etiam quia cre-
dō qd̄ sanguis al-
quō mō addat
ad efficaciam. s̄
tamen consulē-
dum esset tali qd̄
pius conterere-
tur & doleret de
negligentia.

Corpus vero
r o r sanguinem

ebisti ante cum alijs discipulis perceperat. Uiderur h̄
male dicere de iuda. quia peccator erat & malus. & hoc
dominū nō latebat. ergo tantum sacramentum non de-
bebat ei conferri. cum non debeat dari nisi digne acce-
dentibus & sine peccato. Item Job. xij. cum introisset
sathanas. glo. nō vt quidam putant. iudas tūc recepit
corpus christi. **R.** dicendum qd̄ dominus dedit cor-
pus suum iude ne eum proderet. vt formam sacerdoti-
bus daret. Et qd̄ obi; de glo. dōm qd̄ glo. hoc nō negat.
s̄ negat qd̄ nō dedit ei tūc qn̄ dedit ei buccellā intinctā

Lypian;

37

Job. vi. &
Determina-
tio p̄missi-
rum.

Jul' papa
q̄ intinca
nō d̄ dari
hostia p̄lo

38

Ad intelligentiam huius partis secundum duo que determinat magister duo principaliter queruntur. Primo ad intelligentiam primum queritur de speciebus in quibus nunc conficit ecclesia. Secundo queritur de modo quo conficit christus. Circa primum queruntur breuiter quatuor. Primo queritur utrum hoc sacramentum confici debeat in specie panis et vini. Secundo utrum utraque harum specierum sit de integritate sacramenti. Tertio queritur utrum aqua sit de integritate sacramenti. Quarto utrum in omni pane et vino possit confici sacramentum hoc.

Questio **i** **s**
Quid sacramentum debeat confici in specie panis ipsa domini institutio siue consecratio. et ecclesie catholice obseruatio sufficientem prebet auctoritatem et rationem. Sed quod non videtur. quia secundum quod dicit hugo. cresecente veritatis cognitione. signa debuerunt esse euidetiora. ergo cum panis et vinum fuerunt sacramenta legis nature. nullo modo debent esse sacramenta legis gratie. in qua tamen concurrebat cognitio veritatis. Item lex scripta plus cognitionis dabat et habebat quam natura. ergo eius signa erant certiora et expressiora. ergo magis lex noua debuit conficere in sacramentis siue signis traditis tempore legis scripte. quam tempore legis nature de quibus sunt species panis et vini. Item hoc ipsum videtur. quia in lege scripta agnus et eius sanguis offerbatur. sed caro magis exprimit carnes. et sanguis sanguinem. ergo magis in illa specie debet confici sacramentum eucharistie quam in ista. Item species sacramenti naturaliter habent representare. sed panis et vinum siue ab artificio. ergo non congruunt sacramento. Item hoc specialiter ostenditur de pane. quia in hoc sacramento specialiter debet signari christus passus. unde ipse dicit. hoc facite in meam commemorationem. sed panis integer non signat passionem. ergo non congruit huic sacramento. Item in hoc sacramento continetur christus ut cibus paruulorum qui prius erat cibus angelorum. sed cibus paruulorum est lac. ergo in lacte debet confici. Item obicitur de vino. quia hic signatur christus ut cibus siue potus sanans. sed vinum non datur infirmis. ergo non debet in vino confici hoc sacramentum quod est sanatiuum infirmitatis spiritualis. Item effectus istius sacramenti est extinguere morbum concupiscentie. sed vini est accendere. Prover. xx. luxuriosa res est vinum ergo etc. Item dicendum quod istius sacramenti duplex est res. scilicet corpus christi verum et mysticum. et quia signa sunt instituta propter expressionem rei signate. talia debuerunt esse que de sui natura nata essent utrunque exprimerent. Et quoniam corpus mysticum est ex multis aggregatis in vinum. talia esse debuerunt quae ex multis aggregantur in vinum. tale autem est panis. quia est ex multis granis puris. Tale etiam est vinum. quod est ex multis racemis puris. ideo recte unionem corporis christi mystici signat. Corpus autem christi verum continetur in hoc sacramento ut cibus. quia propter hoc institutum est sacramentum. non ut cibus qualiscumque sit. sed ut cibus conueniens. cibus efficax. cibus sanans. cibus omnibus communis. ideo debuit institui signum. quod quidem esset cibus habens istas proprietates. Cibus autem magis conueniens est panis de frumento. et vinum. et huiusmodi signum est quod nature non generat ex frequentatione fastidium. quod non conuenit de aliquo alio cibo. Est etiam efficax in confirmando. quia panis

confortat et vinum letificat. Est etiam sanus sicut dicit Isaac in dietis. quia utraque ad sanitatem facit. Alterius est cibus communis et visitatus. maxime inter gentes rationabiliter viuentes. Unde damianus. Consuetudo est hominibus manducare panem et bibere vinum. ideo coniungit eis dominus diuinitatem. et fecit ea corpus et sanguinem suum. ut per hec que sunt secundum naturam consueta in quibus vita conseruatur. ad ea que sunt supra naturam animam transferatur. Et his parent obiecta. Quod enim obicitur quod sacramenta in non lege sunt euidetiora. Dicendum quod euidetius factum est ratione verbi additi hoc est corpus meum. sed non oportuit a parte elementali. quia sufficebat illa euidetia. Ad illud quod obicitur de signis legis scripte. dicendum quod euidetiora signa erant passionis. quia sicut supra dictum est. ad illam signandam principaliter ordinabatur. sed non euidetiora quam ad expressionem gratie sacramentalis. et hoc principaliter significatur in sacramentis non legis. et hoc patet de carne. quia non signatur caro ut caro. sed ut reficiens. Ad illud quod obicitur quod sunt ab artificio. dicendum quod habitus est a natura. sed perfectio ab opere humano. sic et christus a sua origine habuit cibandi habitum. sed actus est cibus effectus decoctione in igne passionis. et compressione in torculari crucis. sic est in ipso signo. scilicet pane et vino. Et per hoc patet sequens quod obicitur quod non signat passionem. Dicendum enim quod falsum est. immo signat per decoctionem vel etiam impressionem. Posset tamen dici quod non exprimitur christus ut passus principaliter. sed ut cibus. Ad illud quod obicitur quod cibus paruulorum. dicendum quod est cibus paruulorum et humilium. coram tamen qui aliquo modo creuerunt. non accedentium ad fidem. Unde Augustinus. Cibus sum grandium. cresce et manducabis me etc. Et ideo in pane non in lacte fuit institutum. Ad illud quod obicitur de vino quod non sanat. dicendum quod vinum datur ita conualescentibus. et non actu infirmis. in quo signatur istud sacramentum dari debet tam confidentibus quam bonae scientiam. non iacentibus in lecto peccati. Ad illud quod obicitur quod auget luxuriam. Dicendum est quod hoc facit quando sumitur ad ebrietatem. non quando sumitur ad refectionem et iocunditatem seruata sobrietate.

Questio **ii** **h**
Utrum utraque harum specierum sit de integritate sacramenti. Et sic videtur. quia dominus cum illud sacramentum tradidit. in utraque specie confecit. sed non est sacramentum completum nisi secundum quod ipse instituit etc. Item forma verbi est de integritate sacramenti. sed forma corporis non est nisi super panem. et forma sanguinis non est nisi super vinum. ergo utraque species est de integritate. Item nullum sacramentum est iterandum quod diu manet. ergo nec consecratio supra consecrationem est addenda cum est perfecta. Sed ad consecrationem panis additur consecratio vini ergo nondum est perfecta. ergo etc. Item in hoc sacramento exprimitur mysterium nostre redemptionis. sed hoc non fit in solo pane siue etiam corpore. sed etiam sanguine. et sic etc. Contra. in hoc sacramento quantum ad speciem panis totus christus continetur. nec aliquid amplius in duobus quam in vino. nec aliud. sed omnino idem. ergo videtur quod non sit de integritate species vini. quia illa remota remanet totum completum. Item fideles integritate et perfectum sacramentum recipiunt. nec recipiunt nisi in altera specie tamen. ergo etc. Item quero que necessitas est in hoc sacramento sanguinem christi signari. Si. quia est de inre

gritate multo magis anima. ergo anima multo magis
debet significari. Si dicas q̄ in hoc signatur anima.
quia sedes anime est in sanguine. vt dicit magister. Eō
tra. anima vt perfectio est in toto corpore 2 in singulis
partibus. nō ergo in sanguine. Preterea quedam ani/
malia sunt sine sanguine. Item baptismus est sacramē
tum valens ad remediū corporis 2 anime. 2 tamē nō est
48 ibi signum nisi vnicum. ergo nec hic. **R.** dicendum
q̄ in sacramento duo sunt. scilicet efficacia 2 signantia. Est
igitur de integritate sacramenti dupliciter est. Aut quā/
tum ad efficaciam. 2 sic neutra species est de integritate.
sed quelibet est totū quod habet efficaciam. Aut quā/
tum ad signantiam. 2 sic sunt de integritate. quia neutra per se
exprimitur res huius sacramenti. sed in vtraq̄ simul. 2
hoc patet sic. Hic significatur christus cibus perfecte
reficiens manducantes sacramentaliter 2 spiritualiter.
perfecta autē refectio nō est in pane tñ. nec in vino tñ.
49 s; in vtroq̄. tō nō in vno tñ pfecte signatur vt reficiens.
50 sed in vtroq̄. Reficit autē hoc sacramentū nō quoscū/
q̄ sed manducantes spiritualiter. Manducare autem
spiritualiter. est cognoscere 2 affici circa eius passiones
que sunt in corpore eius multiplici afflictione 2 sangui
nis effusione. in quo manifestat imensa dei charitas. 2
in hoc anima perfecte reficitur 2 delectat. 2 ideo vtrum
q̄ distincte significat. scilicet corpus 2 sanguis. Rursus de/
lectatio 2 refectio nō est i passione quia passio. sed quia
nostra redemptio. ibi etiā mira nostra virtus nos de/
lectat. 2 quia redemptio sumus in corpore 2 anima. ad h
est perfecta redemptio. 2 christi expofuit corpus 2 ani/
mam. 2 ideo vt perfecta esset vel signaret redemptio. 2
et hoc perfecta refectio debuit signari corpus in pane
2 anima cuius sedes est in sanguine in vino. Ratio igitur
integritatis est significantia christi nos perfecte re/
ficientis in meditatione sue amantissime passionis. et
nostre iocunde redemptio. que nō per alterum horū
perfecte signari potuit. sed per vtrumq̄. Rationes au/
tem ad hanc partem inducere. pcedunt q̄tum ad signā
51 tiam. Ad illud quod obiicitur primo ad oppositū pa/
ter responsio. quia 2 si in vtraq̄ specie continetur. nō ta
men per alterū perfecte signatur. 2 ideo fideles recipi/
unt perfectum sacramentū sub vna specie. quia ad effi/
caciā recipiunt. Sed q̄tum ad signantiam sufficit q̄ ec/
clesia facit in eorū presentia. nec oportet q̄ ipsi recipiant
propter periculū effusionis. 2 propter periculū erroris
quia nō crederent simplices in altera specie totū chri/
stum recipere. Exemplū patet de eo cui exiuit sanguis
52 ab hostia. quia nō credebat q̄ esset sanguis in specie cor/
poris. Ad illud quod obiicitur tertio que necessitas
est q̄ oporteat sanguine signari. dōm q̄ hoc est tum p/
pter passiones. tum propter anime redemptio. Ani/
ma em̄ cum sit spiritualis nō potuit in se signari. sed in
annexo. vtputa in sanguine in quo est sedes anime. nō
quia in solo sanguine. s; quia anima rationalis vnitur
mediante potentia sentiendi. 2 illa mediante potentia
vegetādi. 2 quia illa habet tres virtutes. Preterea fun/
damentū omnium est nutritiua. 2 nutritiū sanguinis
53 vel aliquid loco eius. ideo tē. Ad illud quod obi/
citur de baptismo. dōm q̄ baptismus pncipaliter signat
mortem 2 sepulturā. sed hoc sacramentū signat eū pas/
sum. 2 quoniam passus ē in anima. 2 in carne passus cor/
poris afflictione 2 sanguinis effusione. ideo vtrūq̄ hic
signari debet. Unde nō est simile. quia ista nō est tota
ca nec pncipalis s; pncipal est signū refectio. pfecte
fm statum vite. Cause autem congruentie multe sunt. 2

accipiuntur tum et propria rei significatione quam ef/
ficat sacramentū. 2 hec est nostra refectio. tum rei quam
signat allegorie. 2 hec est christi passio. Refectio autē
potest significari vt perfecta. 2 sic significat q̄ hec duo
q̄tum ad modum duplicem. quia alij suauiter. alij cuz
maiori labore reficiuntur. Prima significatur per san/
guinem 2 speciem vini. Secunda per speciem panis. Vel
q̄tum ad effectus. quia confortat. 2 hoc per speciem pa/
nis. 2 lenificat siue delectat 2 hoc per vinum. Quātum
ad signantiam allegoricā debet signari corpus 2 anima
quia xp̄us vtraq̄ assumpsit. 2 in vtraq̄ passus est. et
vtraq̄ redemit. 2 hec omnia ad congruitatē faciunt. 2
institutio que precegit congruitatē superueniens in/
ducit necessitatem.

Questio **ij** **i**
Quam aqua sit de integritate sacramenti euchar/
stie. Et q̄ sic videtur Cyprianus. Sicut in sanctifican/
do calicem dōmini offerri sola aqua nō potest. sic nec vi/
num solum potest. sed vinum est de integritate. et sine
illo nō potest esse sacramentū. ergo nec sine aqua. Itē
ratione videtur. quia sacramentū corporis nō potest fi/
eri in sola farina. nisi per cōmixtionē aque fiat panis.
ergo nec sacramentū sanguinis sine cōmixtionē aque.
Item aut cōmixtus posuit. aut nō posuit. Si posuit et
quod ipse instituit est de integritate sacramenti. quia
qui aliter facit nil facit. ergo tē. Si nō posuit. ergo p̄
sumptio fuit ponere. Item quod signat aliquid quod
est de substantia 2 pncipaliter in sacramento est de ei/
substantia. sed vno aque cum vino significat vniōnez
membrorum ad caput. vt dicit Beda. 2 habetur in litte/
ra. Item vinum signat sanguine qui fluxit de latere xpi
sed nō tñ sanguis fluxit. immo sanguis 2 aqua. ergo i/
perfectum est sacramentum nisi vtrumq̄ apponatur.
Sed contra. Nihil est de substantia sacramenti huius
materialiter quod nō remanet neq̄ fm substantiam ne
q̄ fm accidentia sed aqua est butulmodi. ergo tē. Itē
elementum quod est de substantia vnius sacramenti nō
est de substantia alterius. cum sint sacramenta distin/
cta. sed aqua est materia baptismi. ergo nō est de necessi/
tate huius sacramenti. Item omne quod est de substan/
tia. aut est q̄tum ad significantiam. aut q̄tum ad effica/
ciam. Nō q̄tum ad signantiam. quia debent signare cor/
pus xpi. verum 2 mysticum. 2 sanguis sufficiter signa/
tur per vinum. 2 similiter vno corporis mystici. Nec
q̄tum ad efficaciam. quia sine aqua est transsubstantia/
tio. Item quicquid sit de integritate. quero de congrui/
tate. 2 videtur q̄ nō sit congruum aquam apponi. quia
hoc sacramentū est rei habentis omnis saporis suaui/
tatem. sed aqua ē insipida. ergo nō congruit. Item pa/
ni nihil additur. ergo nec vino. vel si additur. queritur
quare. Item dominus nō legitur apposuisse. ergo videtur
q̄ nō peccet qui nō apponit. sed multo magis qui appo/
nit. **Q**uam sit de necessitate 2 congruitate p̄ce/
pti. Cyprianus ostendit dicens. Nobis ignosci omni/
no nō potest. qui admoniti sumus vt calice dōmini cuz
vino 2 aqua mixtum fm q̄ dominus obrulit offeram.
Questio ergo est si moraliter peccat qui omittit. **R.** 54
dōm q̄ de integritate sacramenti butus sunt quattuor
scilicet materia. 2 forma. 2 ordo. 2 intentio cōsecrantis. De
congruitate autem bene esse sunt que sunt bis annexa
aqua ergo cum nō sit aliquid horum nō est de necessita/
te. sed annexum est materie. scilicet vino. quia adiungitur vi/
no 2 in ipsum conuertitur. 2 postmodū in sanguinem.
2 ideo est de congruitate. Ratio autem butus connecti
b

transseat in vinu sit sacm. sz ille q apponit peccat sicut ille q omittit ponere aqua. q em aqua signat popu/ lum hoc est rone multitudinis. 7 talis est aqua no arti ficialis sed naturalis.

Quonsequer qtu ad sedm articulu queritur de modo quo xps confecit. Et circa hoc querunt duo. Primo querit de modo conficiendi quo ad signum exterius. Secdo quo ad pntu interi.

Questio i
Utrum xps confecit in azimo an in fermentato. Et q in azimo videt. Math. xxvj. pma die azimoz. Item Mar. xiiij. Et pma die azimoz. Et Luc. xxij. Venit at dies azimoz in quo necesse erat oc. pas. Sz isto die no repiebat fermentatu in oibus sinibz isrl. Sz si coficiens i dmo iudeoz voluit comedere pascha. no potuit p fice re nisi in azimo. It rone videt. qz dñs no venit solvete lege sz adimplere mandata legis. sed pceptus erat Exo. xij. 7 Deut. xvj. q comederet pascha cu azimis. Sz comedit azima. sz de illo pane pfecti que in cena come dit. Sz rē. Itē dñs debuit eo mō pficere. q magi sacro pveniret. sz azimū rone integritatē magis pvenit huic sacro. Sz in pane azimoz debuit pficere. vñ. j. ad Cor. v. No in fermento veteri sz in azimis. Lōra hoc q dñs pvenit die azimoz. sed an illū die no comedebat azima Sz rē. Q aut pvenit ostēdit. qz si figure dz vitas respō dere. cuz agnus q erat figura huius imolarē. xiiij. luna. xps fuit crucifixus. xiiij. luna. sz ante die crucifixionis pfecti. Sz in fermento. Hoc ipm pbat aueritate. qz dñs Joh. xvij. No introierit in pzonū vt no pcaminaret. sed manducaret pascha. Sz ante ducit ad passionē q mā ducaret pascha. Sz pvenit. 7 si hoc. Sz idē qd pus. Itē dies festus pasche dicit pma dies in q māducat pascha. sed Joh. xiiij. dñs q ante die pasche fecit cenā cū discipu lita suis. Sz rē. Itē hoc ipm pbat q Lu. xxij. vbi dñs q mu lieres in die crucifixionis aromata pauerūt. in seqnti quietuerūt. 7 glo. dicit q no licebat aliqd pare fm leges. ergo magnus dies festus fuit in seqnti crucifixionis. Sz ma gnus dies festus erat pma dies azimoz. Sz rē. Item rone vñ. qz si dñs noluit nos ritū iudeoz suare. vñ q nec ipse seruauerit. ergo nec pfecti in azimis. Jurta h querit de prouerbia grecoz 7 latinoz vñ venerit. 7 vñ q no po terit ee. qz ipi acceperūt ab aplis. 7 apli ab vno dño. er go vel apli errauerūt. vel greci sinterūt. Querit etiā q meli facit. 7 vñ vñ qz bñ facit. cū aliq modū dñi n teneant. **67** **Q**uestio ad pmo dñm q dñs pascha celebravit. xiiij. luna. vñ no pvenit sicut cepit tres euāgeliste pcor dant. nec pvenire debuit. Si ergo māducatio agni ty pici est figura māducatōis agni veri māducatio agni veri debuit illā seq no pte. vñ qz luna. xiiij. pascha fe cit qñ mī comedebat azima. pñ q in azimo confecerit. **68** **A**d illud qd obi q pvenit. qz crucifixus est. xiiij. luna. Rndent quidā q luna. xiiij. est crucifixus. qz solemnita tes durant a sero vsq ad aliud sero. vnde pmo sero co medit agnū. 7 anteqz venit et alter sero est crucifixus. Alter dicit q melius q passio eius inchoata est statz post cenā. quia fuit in agonia. 7 fuit cōp. chēsus rē. vñ optime est factū q agni comestio 7 ipius imolatio fa **69** cta est. xiiij. luna. no quia psummata sz inchoata. **A**d illud quod obi q no introierūt pzonū vt no cōra. dñm q pascha rrbz modis accipitur. Uno modo pascha ci bus paschalis dñs. vt azima q p. vñ. dies comedebatur a iudeis. Alio mō pascha dñs agn paschalis Luc. xxij. In q necesse erat oc. pascha. Tertio mō dicit r pascha agn verus. j. ad Cor. v. Pascha nrm imolarē est xps.

Et pmo mō accipit in tose. **A**d illud qd obi de die fe 70 sto. dñm q illi. vij. dies oēs erant dies festi. sed pms erat p excellentiā festus dies. bic est. xv. Ampliō maio ri excellentia sabbarū qd erāt inter illos dies festos in quo nihil debebat pare. rum ppter suā celebratē. tum ppter azima. qd ergo dicit Joh. loqur de die. xv. añqz facta est cena. Q aut dicit iudei no in die festo. inrelli gendum est de sabbaro. Silr q mulieres dēscunt. hoc ē ob reuerētiā sabbari. no q pms dies. quia in pmo die aliquid parare. sed i sabbaro parare nil licebat. **A**d 71 illud qd obi q dñs no debuit facere nos iudazare. di cendū q dñs de lege no retinuit sz de nouo instituit. si cut p de baptismo. qz illi aqua lustrabant. 7 nos aqua lustramur. sed bic instituit quia sacramento congrue bar. **A**d illud quod queritur de controuersia greco rum 7 latinoz. dñm q sicut dicit Leo papa. antū pa tres ppter iudeoz institutionē. 7 quādo error ille vi gebar de legali obseruantia. decreuerūt ex consilio spi ritu sancti cessare quousqz error ille minueret. sicut de creuerunt in xpi nomine baptizare. vñ de omīs ecclesia pmo in azimis conficiebat. postmodū ex hac causa in fermentato. sed cessante iam illa causa. redijt iam roma na ecclesia ad ritum pstinum. greci vero tanqz super bi noluerunt ad ritus pūmū redire. 7 ideo ex hoc ita co acti sunt defendere. pmo dicentes se ita accepisse. Se cundo vero quia hoc no sufficebat addiderunt rōnem ppter hoc ne iudazarent. Tertio quia hoc no suffi ciat si dominus in azimis conficisset. ausi sunt hoc dice re q dominus confecit de fermentato. Et quia euangeli ste dicunt contrarium. ausi sunt dicere q falsum dixe runt. 7 a iohāne correpti sūt. Ecce quomodo error par uis in principio multus est in fine. rāmen tam ipi con ficiunt q nos. hoc em no est de substantia sacramenti. sed congruentia. 7 hoc patet ex imitatione vel instituti one sacramentorum.

Questio ij m
De modo quo christus confecit quo ad contentum interius 7 queritur quale corpus dedit discipulis in ce na. Et q impassibile 7 immortale videtur. Math. xvij. transfiguratus est ante eos. glo. illud corpus quod ha buit per naturam. dedit discipulis suis in cena no mor tale no palpabile. Item ratione videtur. quia omīs ca ro passibilis est conuertibilis. ergo si corpus passibile dedit. fuit conuertibile in manducantes. quod est inco ueniens. Item omī passibili potest inferri passio. 7 om ne illud cui potest inferri passio. leditur per contactus fortem agentis. si ergo xps sub forma panis fuit tunc ergo percussione dentium 7 masticatione poterat ledi Item si passibile 7 mortale. esto q esset reseruatō in tri duo. tunc q mortetur. 7 si hoc. no esset tibi aia. ergo nec plenū sacramētū. cū q hoc no sit ponere. pstat q no mo rere. Sz rē. Item esto q aliqd psecrasset in triduo. con stat q verba eandem haberēt virtutē. sz virtute verbo rum est tibi modo totus xps. Sz totus xps esset tibi. Sz siml esset viuus 7 mortus. **U**tu sub sacramento mortus extra q pari rone imortale sub sacro. mortale extra. Itē q illd sit nullū incoueniens videt. quia si aliqd corp esset in pluribz locis. simul posset moueri 7 quietescere. 7 simul moueri 7 no moueri. Sz eadem ratione simul pari 7 non pari. mori 7 no mori. Sz rē. Contra. j. Loz. ij. dicit glo. Solet queri quare corpus discipulis suis dedit domi nus. 7 rñder dñs tale quale erat. qz palpabile 7 mortale. Itē si dedit impassibile 7 imortale. cum haberet in se passibile 7 mortale. Sz aliter dedit in signo qz in se. Sz fuit

ibi fictio. Itē si imortale. esto q̄ refuset. sicut ēēt viu⁹ ⁊ moꝝ
tuus. sicut viuere ⁊ nō viuere. ⁊ si h̄. due dicitōne op/
posita ēēt sicut vera de eodē. qd̄ nō pōt credi nec intelligi
Itē cū dicit hoc ē corp⁹ meū. panis solū uertit in cor/
pus. s; aīa est ibi solū p̄ comitantia. s; si in triduo fuis/
set cōfectū. ēēt mortuū corp⁹. cū aīa esset separata. s; sicut si
73 ēēt refusatū. s; passibile ⁊ mortale. ¶ R̄. circa h̄ duplex
est opinio. Una m̄grī hugonis ⁊ suoz sequariū q̄ x̄ps
corp⁹ suū imortale ⁊ passibile dedit sub sacramēto. ⁊ nō
est incōueniēs. q̄ sit h̄ns altēz ⁊ altēz modū essendi ha/
bitu ⁊ actu. Habitu qd̄ ē erat mortale. s; ex aliq̄ cā sum/
psit ad x̄ps in orralitate. sic subtilitate in natiuitate. agi/
litate in mari. claritate in monte. sic imortalitate s; sa/
cramento. Nec est ibi dicitō h̄a. q; corp⁹ x̄pi ex h̄ q̄ in
plurib; locis ē. oppositas h; p̄prietates. sicut portare ⁊
portari. dēscere ⁊ moueri. sic pati ⁊ nō pati. Quātū em̄
ad h̄ accipit rōne vniuersalis. s; h̄c sit singulare. Et s; m̄
opinione q̄ dicit si referuatū fuisset nō ēēt mortuū in p̄uā/
de. S; q; h̄ opinio sicut dicitōna ponit dicit de eodē s; m̄
q̄ idē. ⁊ h̄ nō est necessariū ponere in h̄ sacro. id̄ min⁹ est
rōnabilis. Prop̄ea ē alia opinio m̄grī ⁊ innocētiū ⁊ se/
quariū. q̄ dedit tale corp⁹ discipulis q̄le habuit. Quā/
uis em̄ corp⁹ x̄pi sicut virtute sacri sit in plibus locis. cas/
74 dēti h; absolutas p̄prietates tāq; vni numero. Et p̄p̄
h̄ ad intelligentiā obiectoz in d̄m d̄m q̄ duplex est p̄
p̄p̄tas q̄ uenit corp⁹ x̄pi. Quēdā absoluta. qd̄am rela/
ta ad locū. Prop̄etas absoluta q̄ uenit corp⁹ vt i vno
loco est. cū sit vna. uenit tñ vt in oibus. S; p̄p̄tas
relata ad locū cum sit in diuersis locis. ⁊ si ueniat ei i
vno loco. nō tñ opret q̄ in oibus. Cū nō opret q̄ si cor/
pus x̄pi sit in multis locis. q̄ si mouet in vno moueat i
altero. Sicut nō opret q̄ si aliq; p̄curit ip̄m in vno loco
q̄ in alio sicut p̄curat. q; talis opario respicit p̄ntiā loca
lē agētis. Ita sicut nō opret q̄ si videat in vno loco. q̄ in
75 alio videat. q; h̄ respicit p̄ntiā visibilib; . Cōcedendū ē
q̄ x̄ps corp⁹ passibile ⁊ mortale habebat sub sacro. s; tñ
nō poterat ibi sibi passio inferri q̄ tūcūq; hō p̄cuteret.
vñ d̄m q̄ sub sp̄ibus illis erat passibilis. s; erat ibi im/
passibiliter. Cū loq̄ndo de passione illata si q̄rat veruz
posset ibi pati. ista distinguēda ē. Aut enīz h̄ qd̄ est ibi
determinat actū. aut cōp̄sitionē intellectā circa subie/
ctū. Si determinat actū falsa est. q; sensus ē q̄ sub sacro

**Dist. xij. de p̄sequētib; ad p̄fectionē corp̄is x̄pi
q̄trum ad fractionem.**

Sicut querit de accidētib; q̄ remanēt ⁊c. Sup̄a
egit m̄grī de cōfectōe siue cōsecratōe. in hac dist.
agit de cōsequētib;. Et qm̄ duo sunt cōsequētia
s. fractio ⁊ iteratio siue frequētarior. id̄ dist. ista diuidit
in duas pres. In p̄ma agit de fractōe. In sc̄da de hui⁹
sacri frequētarior. ibi. Post h̄ q̄rit. si qd̄ gerit sacerdos.

**Querit vtz in sacramēto eucharistie sint ac/
cidentia in seip̄is subsistētia.**

DI. XII. **S**icut queritur de accidētib; q̄ re/
manēt. i. de speciebus ⁊ sa/
pore ⁊ pondere in q̄ subiecto fundent.
poti⁹ mibi v̄ fatendū existere sine sub/
iecto ēē q̄ in subiecto. q̄ ibi nō ē suba nisi corp̄is
⁊ sanguinis d̄fici. q̄ nō afficit illis accidētib;. Itē
ei corp⁹ x̄pi talē h; in se formā s; q̄lis in iudicio. ap

poterat ei passio inferri. ⁊ h̄ est falsuz. q; sicut ibi nō po/
terat sentiri. ita nec poterat ei passio inferri. Si autē de/
terminat cōp̄sitionē intellectā circa subiectū. sic locu/
tio ē h̄a. ⁊ est sensus. ex̄ns ibi poterat pati. q; si passio i
alio loco ei inferat. etiā ibi passio sentiret. ⁊ moreret.
vñ si fuisset referuatū corp⁹ illud habuisset plagas sub
sacro sicut extra. sed tñ nō esset illi illata passio sub tali
mō existēdi. Prop̄ h̄ dicit m̄grī q̄ ibi ex̄ns erat passiv/
bilis passione illata sibi alibi. tñ erat i passibiliter. Et si
sic m̄grī Hugo intellegit h; h̄ratē. S; tūc illa ad apra/
tio de dicit nō valet. Si em̄ dices dicit q̄litates aliq; nō
video quō corp⁹ nō sit alteratū saltē ad x̄ps. Constat
autē q̄ qñ dedit sacm̄. corp⁹ actu ⁊ bitu habebat p̄p̄/
tate passibilitatis. s; cū nō habebat op̄ ositū modū existē/
di in alio. aliū tñ habebat q̄ mod⁹ sublimabat ip̄s ibi pas/
sione. ac p̄ h̄ sup̄ passibilitate sentēdi vt erat ibi
vel ⁊ tingēdi. Cū q̄uis esset passibile. tñ nūq; poterat
ibi palpari. sicut nec passio ibi inferri. Et h̄ patet obie/
cta. q; glo. dicit q̄ dedit imortale ⁊ ipassibile. q; ibi pas/
sio ei nō poterat inferri vel mors. poterat tñ alibi. Sic
p; sicut sequens q̄re ibi nō poterat uerti. q; nō erat ibi pas/
sibile. Sicut p; tertio. q; passio poterat ei inferri. s; non
s; m̄ oēm statū. v̄pura s; m̄ illū s; m̄ quē est insensibile.

**Ad illud qd̄ q̄rit si in triduo fuisset referuatū. d̄m 76
q̄ mortuū esset sub sp̄ibus. ⁊ sicut si aliq; p̄fecerit nō esset
ibi nisi corp⁹ mortuū. Nō ob̄ q̄ tūc imp̄fectū ēēt ⁊c. Di/
cendū q̄ sacm̄ ēēt p̄fectū ab efficacia. q; corp⁹ erat vni/
tū diuinitati. p̄fectū a signitia. s; tñ nō a trinitia. Et rō/
hui⁹ est. q; p̄fectio erat i ip̄o siḡto. q; corp⁹ erat mortuū.
Sicut d̄m q̄ nō est ēē ibi aīam virtute h̄boz s; p̄ cōiun/
ctionē. Cū q; in triduo nō erat cōiuncta. id̄ nō ēēt ibi. n̄
p̄ virtute h̄boz q̄ nō sit maior. s; p̄ aliu statū corp̄is
h̄a aut sacralia sunt ordinata ad cōuertēdū in corp⁹ q̄/
le erat s; m̄ statū plarōis h̄boz. S; nūqd̄ poterat x̄ps
facere si corp⁹ erat mortuū sub sacro. q; aīa egrēdies de
corp̄e pendente in cruce intraret corp⁹ sub sacro. ⁊ ita si
mul ēēt viuū ⁊ mortuū. d̄m q̄ h̄ facere nil aliud esset q̄
redire vñ exierat. vnde hoc esset corpus suū viuificatō.
q; oīno vñ est ibi. ⁊ id̄ est imaginatio mala. q; imagi/
nat corp⁹ x̄pi ēē vñtū vt diuersa corpa. ⁊ q; vñ sit et p̄/
fectū ⁊ viuū ⁊ aliud nō. h̄ aut nō d; intelligi. q; tñ vñ
est corpus.**

Et qm̄ fractio illa nō pōt ēē nisi circa illud qd̄ remanet
post trāsubationē. ⁊ h̄ sunt accidētia. Itē p̄mo q̄rit
v̄tz ibi sunt accidētia in seip̄is subsistētia. Sed o; q̄rit
v̄tz ibi sit fractio h̄a. ibi solet etiā q̄rit de fractōe. Et illa
ps h; tres pres. In p̄ma determinat q̄stionē s; m̄ alioz
opinionē. p̄ntiā. ibi. S; q; corp⁹ x̄pi in corruptibile est.
ondēs q̄ fractio illa ē h̄a. ⁊ tñ est tñ circa accidētia. In
tertia s; oñdit qd̄ pres ille significēt. ibi. Quid āt pres
ille significēt. Subdiuisiones p̄ntiā manifeste sūt i lra.

parebit. Remanēt s; illa accidētia p̄ se subsistētia
ad mysterij ritū. ad gust⁹ fideiq; susfragiū. q̄bus
corp⁹ x̄pi h̄ns formā ⁊ naturā suā tegit.

**Querit vtz ibi sit fractio h̄a. Et determinat
q̄stionē s; m̄ alioz opinionē.**

Solet etiā q̄rit de fractōe ⁊ p̄tōe q̄ ibi v̄ fieri
v̄tz h̄a sit. ⁊ si h̄a fractio ē. cui⁹ resistit in q̄re fiat
Lūq; nō sit ibi alia suba q̄ x̄pi. si in aliq̄ suba ē illa
fractio. in corpe x̄pi v̄ ēē. S; p̄tra. cū ip̄m corp⁹